

Jørgen Estrup (RV), Tom Behnke (FP) og Jann Sjørnsen (KRF) (se forrige møde) vedtoges med 98 stemmer (S, V, KF, DF, CD, RV, FP og KRF) mod 13 (SF og EL).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag nr. V 72 af Søren Søndergaard (EL).

Forslag nr. V 73 af Holger K. Nielsen (SF).

Hermed sluttede forespørgslerne.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 128:

Forslag til folketingsbeslutning om et udvidet dansk militært bidrag til en NATO-indsats på det vestlige Balkan.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 16/4 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ingrid Rasmussen (S):

I forlængelse af folketingsbeslutning nr. B 4 fra den 8. oktober sidste år søger regeringen om en forøgelse af Danmarks bidrag med yderligere fire F-16 fly, der kan anvendes til såvel offensive som defensive opgaver.

Der er ikke tale om ændringer af det danske bidrags opgaver eller opgavernes karakter. NATO's øverstbefalende i Europa, SACEUR, har med anmodningen om flere fly signaleret intensivering af de igangværende luftoperationer, men kun mod militære mål i Forbundsrepublikken Jugoslavien. Socialdemokratiet tror og håber, at presset virker, og at det får den tilsigtede virkning, nemlig at få en forhandlingsløsning på konflikten.

Der er gennem de seneste uger pågået mødeaktiviteter på kryds og tværs og på alle niveauer med det gennemgående krav til Milosevic: Stop myrderierne, stop fordrivelserne af civilbefolkningen, stop den menneskelige fornærelse. Socialdemokratiet støtter fortsættelsen af det pres, som luftoperationerne er med til at forøve på Milosevic, og vi støtter usvækket planen om, at sliddet på den serbiske offensiv får effekt.

Det kan tage tid, men i Socialdemokratiet mener vi, at selv om mediekrigen er intens og mange synspunkter bølger frem og tilbage i debatten – senest i fredags her i Folketinget – er det afgørende, at vi i denne vanskelige fase ikke ryster på hånden.

Socialdemokratiet støtter dette bidrag.

Svend Aage Jensby (V):

Både den 7. og den 8. oktober sidste år gav vi fra Venstres side tilslutning til udsendelse af F-16 fly til Italien.

Vi havde i fredags her i Folketinget en lang debat om baggrunden for vores holdning til beslutningsforslaget, nemlig den uhyrlige situation, den menneskelige tragedie, der udspiller sig i Kosovo, nogle massakrer begået af et regime, som ikke må eksistere i Europa. Nu ønsker regeringen også Venstres støtte til, at der udsendes yderligere fire F-16 fly med tilhørende personel, og det kan ikke overraske, at vi kan give regeringen tilsagn om at støtte forslaget.

Det er utrolig vanskeligt at se, hvorledes situationen i Kosovo skal løses. Mit parti har i længere tid været inde på, at man bliver nødt til at indsætte landstyrker. Jeg tror, at hvis man på et tidligere tidspunkt havde indsat landstyrker – om ikke andet for at skabe nogle brohoveder, nogle enklaver – kunne noget af katastrofen dærnede været undgået; men det er så nemt at være bagklog, det erkender jeg.

Vi støtter forslaget, idet vi også noterer os, at der på mange forskellige niveauer foregår diplomatiske forhandlinger med henblik en på løsning af konflikten. Jeg tvivler på, at det lykkes at gennemføre de forhandlinger, men det må tiden vise.

Jeg vil sige til forsvarsministeren, at siden 1993 har regeringen ikke savnet Venstres støtte til nogen initiativer, når det drejer sig om at sende det danske forsvar ud i internationale opgaver. Nu nævnes der her, hvad det vil koste at have yderligere fire fly ude i op til 3 måneder. Sagen i Kosovo er for alvorlig til at diskutere penge, havde jeg nær sagt, men jeg beder alligevel ministeren overveje i de forsvarsforhandlinger, vi fører for tiden, om der ikke er grund til meget alvorligt at overveje behovet for et markant rammeløft i forhold til regeringens udspil. Jeg er nemlig bange for, at vores deltagelse i opgaverne i Kosovo vil komme til at vare meget, meget længe.

Jeg kunne også tænke mig her til slut at spørge forsvarsministeren, om der måske er tanker

om yderligere initiativer fra det danske forsvars side; om ministeren vil eller kan sige noget om det.

Vi støtter forslaget, og vi skal gøre, hvad vi kan, for at det kan blive vedtaget i morgen.

Hans Engell (KF):

Regeringens forslag indeholder den bebudede udvidelse af det danske bidrag til NATO's flystyrker i forbindelse med Kosovakonflikten.

Den konservative folketingsgruppe kan støtte forslaget, og vi udtrykker også tilfredshed med, at regeringen har valgt at fremlægge forslaget som en egentlig folketingsbeslutning. Det giver mulighed for en åben drøftelse i Folketinget og er dermed også en understregning af den opbakning, der er fra Folketingets store flertal til NATO's indsats og den danske deltagelse i denne NATO-indsats.

Regeringens forslag bygger på en henvendelse fra NATO's øverstbefalende i Europa, SACEUR, der har anmodet om, at Danmark stiller yderligere fire F-16 fly til rådighed for indsatsen i forbindelse med konflikten. Hensigten er angiveligt yderligere at intensivere de igangværende luftoperationer mod militære mål i Jugoslavien, og den indsats kan vi give fuld støtte til. Vi ser det i den konservative gruppe som en naturlig beslutning i forlængelse af Danmarks engagement i øvrigt, og vi er tilfredse med, at regeringen og nu også Folketinget er i stand til at leve op til ønsket fra SACEUR om et yderligere antal fly.

Ser vi på den samlede danske indsats i forbindelse med konflikten i Kosova, som ministeren også har redegjort for i forslaget, mener jeg i øvrigt, der er grund til at hilse med tilfredshed, at Danmark forholdsmæssigt yder en så stor og aktiv indsats. Det stiller store krav til forsvarets personel, og det har vi mulighed for at drøfte senere i dag i den temahøring, som Folketingets Forsvarsudvalg har arrangeret. Det stiller også krav til materiellet, og det stiller først og fremmest krav om, at vi har et effektivt og troværdigt forsvar, der er i stand til med fuld styrke at deltage i en afgørende international situation.

Jeg skal ikke parallelisere til de igangværende forsvarspolitiske forhandlinger, men også vi lægger vægt på, at der er en sammenhæng mellem vores evne til at kunne løfte den kolossale opgave og det forhold, at vi i de kommende år har et troværdigt, effektivt forsvar og hjemmevern, som kan klare ikke bare forsvaret af Dan-

mark, men også er med i den internationale sammenhæng.

Vi kan tilslutte os regeringens forslag, og vi medvirker gerne til en hurtig vedtagelse af forslaget i morgen.

Villy Søvndal (SF):

Sidst regeringen fremsatte forslag om, at danske fly skulle deltage i NATO-indsatsen – sådan hedder det jo, når ordet »krig« ikke må anvendes – var i oktober 1998. Vi advarede dengang imod luftbombardementerne, og desværre fik vi mere ret, end vi synes er rart.

I dag bomber vi så på 28. dag, og derfor må det vel være centralt at spørge: Har vi lært noget af disse 28 dage? Man kan også spørge modsat: Hvis vi, før bombardementerne startede, havde kendt det i dag kendte begivenhedsforløb, var bombardementerne så blevet påbegyndt? Jeg tror det ikke, men jeg forstår godt, hvis det kan være vanskeligt at medgive, at analyserne på stort set alle de grundlæggende områder fejlede.

Vi advarede den 7. oktober imod at starte bombardementerne. Vi sagde – og det vil jeg godt slå fast igen – at der er ingen tvivl om, at serberne er hovedansvarlige for de myrderier, vi ser i Kosovo, hvor en hel befolkning tages som gidsel, hvor hundredtusinder drives på flugt, hvor huse brændes af, hvor etnisk udrensning finder sted i et stort omfang, og hvor uskyldige myrdes; det kan ikke fordømmes stærkt nok. Men det spørgsmål, vi stillede, var: Er det en god idé at bombe i den situation? Jeg anser ikke mig selv for at være profet, men jeg vil godt gentage de spørgsmål, vi rejste på det tidspunkt. Jeg citerer fra Folketingets forhandlinger 1998-99, side 77:

»Er det nu så sikkert, at bombardementet af Kosovo og Serbien vil stoppe kamphandlingerne? Hvad nu, hvis det stik modsatte sker? . . . Hvad nu, hvis konflikten eskaleres på baggrund af det her? Hvad nu, hvis civilbefolkningen i endnu højere grad bliver taget som gidsler? Hvad nu, hvis endnu flere drives på flugt, hvis svaret er endnu flere flygtninge, og hvis konflikten udvides til større dele af Balkan? Hvad nu, hvis der skabes en endnu større humanitær katastrofe?«

Det var de spørgsmål, vi rejste den 8. oktober.

Jeg synes, det var ærgerligt, at Folketingets flertal ikke i højere grad forholdt sig til svarene på de spørgsmål. Det var jo til at forudse – og

vi har oplevet det efterfølgende – at kosovo-albanerne blev udsat for det totale ragnarok under skyggerne af NATO's bombefly. Jeg siger ikke, at det er NATO's skyld, jeg siger: Under skyggerne af NATO's bombefly.

Var det ikke til at forudse, at bomber avler had og vildskab, og at dette frit kunne udfoldes, når observatørerne og UNHCR var væk? Jo, det var.

Serberne er i mellemtiden blevet bombet til samling om Milosevic. Var det slet ikke til at forudse, at det ville blive virkningen? Rusland og FN, de to eneste, der formentlig kan spille en afgørende rolle, blev begge kørt ud på et sidespor. Var det klogt? Jeg synes ikke alene, at det var i SF's analyse, at det ikke var klogt. Jeg synes også i høj grad, det fremgik af svarene på de spørgsmål, vi på det tidspunkt stillede i udvalget.

Det, vi så skal tage stilling til i dag, er: Skal vi sende endnu flere fly, altså bringe den samlede NATO-humanitære indsatsstyrke, som det hedder på nydansk, op på 1.000 fly? Det er vel udtryk for den traditionelle militære tankegang, at hvis magt ikke hjælper, så prøv med mere magt, som Herbert Pundik skrev i Politiken Søndag. Krigens indre logik vinder i de her dage.

Hvad hjælper så? Der er desværre ikke noget let svar, fordi bombardementerne fra starten var en katastrofal fejl. Men svaret hedder forhandling med Rusland i en central position og med FN i en central position. For hver bombe, der falder, øges hadet, for hver bombe, der falder, bliver en løsning sværere, og det bliver ikke lettere om 1, 2 eller 3 måneder at finde en løsning. Når alt, hvad der hedder sværindustri, alt, hvad der hedder olie i Serbien er sønderbombet, så er der vel kun husene og markerne og menneskene og dyrene tilbage.

Det, vi oplever under bombardementerne, er det, vi advarede imod, nemlig at ekstreme holdninger og tendenser vinder i alle lejre.

Vi stemmer derfor imod denne eskalering af konflikten.

Peter Skaarup (DF):

Der skal ikke herske nogen som helst tvivl om, at Dansk Folkeparti bakker op bag det forsvar, vi har i dag. Vi vil gerne undgå de besparelser, regeringen er i gang med. Vi støtter op om NATO på alle mulige måder.

Men vi må nok erkende, at vi i den situation, vi er i nu, er meget utrygge ved, om det kan

komme til at gå over til en landkrig i løbet af de kommende måneder, måske kommende år. Det vil set med vores øjne være en helt frygtelig situation at opleve for både danske soldater og også NATO-soldater.

Der er nok ikke nogen, der er modstander af at sætte Milosevic på plads, og der er nok også mange, der har lyst til at hævne sig på den bandit, der står bag de ulykker, der har ramt befolkningsgrupperne i Kosovo. Men derfra og så til at indlede en landkrig gennem flere år er der efter vores opfattelse langt, og vi opfatter altså det at eskalere konflikten yderligere ved at sende flere fly af sted, måske flere skibe, måske landtropper, det kan være tropper på forskellig vis eller bidrag fra Danmark, som den forkerte vej at gå.

Derfor synes vi også, det er noget selvmodsigende, at regeringen i øjeblikket planlægger at skære ned på det danske forsvar og så samtidig vil sende mange mennesker af sted til i første omgang yderligere flybombardementer, men som måske senere skal indgå i en landkrig.

Vi mener, det drejer sig om, at både NATO og også Danmark prøver at se på, hvordan man kan komme ud af det her med æren i behold og sørge for, at de mennesker, der er blevet til flygtninge, kommer ud af den situation; at vi først og fremmest kommer til at hjælpe de mennesker, opnår en fredsløsning og ikke mere krig. Det hjælper ikke noget på situationen dernede.

Vi vil henlede opmærksomheden på den engelske general Sir Michael Rose, der i Sunday Times her i weekenden har sagt, at nu gælder det om, at NATO hurtigst muligt må se at finde udgangen, for det står ikke til at skjule ret meget længere, at Vesten har tabt krigen om Kosovo.

Han siger videre, at NATO-landene ikke længere har de militære mandskabsressourcer, der skal til for at klare en flerårig landkrig mod serberne, og han slutter af med, at det, det nu drejer sig om, er at finde en tilbagetogsstrategi, hvorved NATO ikke taber alt for meget ansigt. Det er jo nogle kloge ord, som vi bliver nødt til at forholde os til, også i forbindelse med en debat som den her i dag.

Det er meget vigtigt, at vi erkender, at det, det drejer sig om, er at finde en fredsløsning. Der mener vi i Dansk Folkeparti, at FN skal spille en stor rolle, og vi håber, at de initiativer, både Tyskland og FN's generalsekretær, Kofi Annan, er på banen med i øjeblikket, kan sørge

for, at vi får en fredelig løsning på den konflikt, således at de flygtninge, der er kommet ud af det, kan hjælpes og meget gerne i nærområdet. Vi siger i Dansk Folkeparti, at det skal være i nærområdet, at man kommer til at afhjælpe den flygtningekatastrofe, vi har set.

Vi har i Dansk Folkeparti støttet alle de ønsker, der har været fra regeringen, og vi har også ønsket, at regeringen i hvert fald måske på et tidligere tidspunkt havde gjort mere for at hjælpe flygtningene i området. Vi har stemt for bevillinger på over 200 mio. kr. dels til nødhjælp, dels til oprettelsen af lokale flygtningelejre i området. Det, vi finder er så vigtigt i øjeblikket, er, at vi hjælper flygtningene, at vi sørger for, at de menneskelige katastrofer, der er kommet ud af det her, bliver gjort mindre.

Vi må erkende, at bombningerne og det faktum, at Vesten har været rimeligt aggressiv i den her konflikt, ligesom Milosevic har været det, altså har gjort, at der er kommet meget mere gang i de etniske udrensninger, og at der er kommet mange flere flygtninge ud af situationen.

Hvis jeg afslutningsvis skal sige det, vi mener, så er det altså, at regeringen bør overveje, hvad man kan gøre for at komme ud af denne her konflikt så hurtigt som muligt, og der er det altså efter vores opfattelse et forkert skridt at sende flere fly af sted. Vi vil under udvalgsarbejdet bore i, om der er tanker om at sende fartøjer af sted, og vi vil også under udvalgsarbejdet sikre os, at hvis der er tale om væsentlige ændringer i situationen og af de styrker, som Danmark skal sende af sted, forelægges det Folketinget i form af et nyt beslutningsforslag.

Det kan ikke være rimeligt, at man justerer situationen fra nu, hvor der er tale om fire ekstra fly, man vil sende af sted, til at man pludselig fra dansk side igen vil sende flere fly eller andre værn af sted. Derfor vil vi under udvalgsarbejdet fastholde regeringen på, at vi sørger for, at det er fire fly, og at det ikke er mere. Men som det er nu, ønsker vi altså ikke at sende dem af sted.

Arne Melchior (CD):

Efter den 6 timer lange og meget grundige debat, vi førte herinde i fredags om situationen i og omkring Kosovo, er der ikke megen grund til at repetere alle disse synspunkter og de forskellige partiers position; det fremgår jo også af den afstemning, vi lige har haft for et kvarters tid siden.

Så jeg skal blot oplyse, at CD selvfølgelig støtter det foreliggende forslag. Danmark skal yde al den loyale og helhjertede deltagelse i, hvad NATO for tiden foretager sig, som det overhovedet er muligt, og jeg er da i hvert fald på mit partis vegne i stand til at udsende et fri-brev til regeringen om, at kommer der yderligere anmodninger, så er vi også med til det.

Det er ikke tilstrækkeligt, som hr. Skaarup som ordfører for sit parti sagde, at NATO skal komme med ære ud af den aktion, der i øjeblikket er i gang. NATO skal selvfølgelig komme ud af den aktion med at have gennemført det formål, der er med aktionen, og intet mindre.

Jeg skal så ligesom en række andre ordførere også understrege over for forsvarsminister og regering, at vi i øjeblikket får en anskuelsesundersøgelse i, hvor væsentligt det er, at Danmark besidder et forsvar, som er tilstrækkeligt bemanded med dygtige, kompetente, veluddannede personer og med det nødvendige materiel, som den slags ting kræver.

Det er en stor glæde at opleve, hvordan der i befolkningen er mere end forståelse, fuld opbakning til, at Danmark yder disse bidrag til NATO's aktion, og det kan ikke andet end være en belæring af alle dem, der tvivler om forsvarrets nødvendighed også i nutiden. Fredens engel har ikke udbredt sine vinger over Jorden og ej heller over Europa, og derfor er der noget, vi ikke må slække på, og det er låsen på vor egen dør og forsikringerne for vor sikkerhed, som ligger i, at man har et dueligt, et forsvarligt forsvar.

Derfor går jeg ud fra, at opbakning til dette her forslag er ensbetydende med, at man også fatter, at der ikke er råd til, ikke er mulighed for at skære ned på det danske forsvars hverken bemanning eller bestykning.

Jørgen Estrup (RV):

Jeg vil gerne starte med at kvittere for, at regeringen har fundet det rigtigt at fremsætte et egentligt beslutningsforslag om udvidelsen af bidraget til luftoperationerne i forbindelse med Kosovo. Jeg tror, at læsning af beslutningsforslaget fra oktober kunne have begrundet, at man ikke havde taget det i salen, men jeg synes, det er godt, at man hermed understreger, at man også føler behovet for så stor åbenhed som overhovedet muligt omkring det, vi fra dansk side foretager os af militær karakter. Det tror jeg er med til at fjerne myter og til at sikre den nødvendige opbakning.

Det er selvfølgelig beklageligt, at det er nødvendigt at intensivere operationerne, men det er lige så oplagt, at vi fra dansk side naturligvis må bakke op om den indsats, der er begyndt, og der er jo som sagt ingen kvalitativ ændring. Det er det samme formål, sådan som det også klart udtrykkes i bemærkningerne til beslutningsforslaget. Der er ikke tale om ændringer i det danske bidrags opgaver eller opgavens karakter, og på den baggrund kan jeg fra radikal side give tilslutning til beslutningsforslaget.

Søren Søndergaard (EL):

Det er klart, at når vi har haft den opfattelse, at det ikke ville føre til noget godt at sende fire fly, bliver det jo ikke meget bedre af, at man sender otte. Derfor vil jeg bruge min tid på at oplæse en appel fra serbiske NGO-organisationer, der lyder sådan her:

»Dybt bekymrede over NATO's ødelæggelser og kosovaalbanernes hårde prøvelser kræver vi, repræsentanter for NGO-organisationer og fagforeningen Uafhængighed, af alle de ansvarlige for denne tragedie, at der umiddelbart skabes grundlag for en genoptagelse af fredsprocessen.

De mest indflydelsesrige militære, politiske og økonomiske magter i verden har i 2 uger uophørligt dræbt mennesker og ødelagt ikke alene militære, men også civile mål, sprængt broer og jernbanespor, fabrikker og varmeværker, varehuse og vandværker.

Samtidig har frygt for bombekampagnen og militære aktioner fra regimet og UCK sendt hundrede tusinder af kosovaalbanere ud på en ikke tidligere set exodus og tvunget dem til at forlade deres ødelagte hjem og søge redning fra denne tragedie og usikkerhed ved at flygte.

Det er indlysende, at dette er vejen til en katastrofe. Den fredelige og retfærdige løsning på kosovaproblemet gennem international mægling, som vi har støttet i årevis, synes i dag fjernere end nogen sinde før. Vores tidligere aktiviteter for demokratisering, udvikling af det civile samfund og accept af Restjugoslavien i alle internationale institutioner har været under konstant pres og trusler fra det serbiske regimes side.

Vi, medlemmer af det civile samfunds sammenslutninger, har modigt og velovervejede bekæmpet krig og nationalistisk propaganda og støttet menneskerettigheder. Vi understreger, at vi altid har hævet vores stemmer mod undertrykkelsen af kosovaalbanerne og krævet

respekt for deres frihed og garanti for deres rettigheder. Vi har også krævet genindførelse af autonomien for Kosovo. Vi har understreget, at den eneste forbindelse til og samarbejde med serbere og albanere i årevis har været det civile samfunds institutioner. NATO's militære intervention har undergravet alle de resultater, vi har opnået, og truet selve den civile sektors overlevelse i Serbien.

Stillet over for denne tragiske situation, vi befinder os i, i humanistiske ideers og værdiers navn og i overensstemmelse med alle vores tidligere aktiviteter kræver vi:

Øjeblikkeligt stop for bombekampagnen og alle militære bevægelser. Genoptagelse af fredsprocessen med international mægling på Balkanniveau og på europæisk niveau inden for rammerne af FN. Deling af ansvaret med EU og Rusland og deres bidrag til en fælles fredelig løsning af krisen. Stop for etniske udrensninger og umiddelbar tilbagevenden af alle flygtninge. Støtte til borgerne i Montenegro for at kunne bevare freden og stabiliteten, løse de alvorlige konsekvenser af flygtningekatastrofen og genoptage de demokratiske processer, som er undervejs. Vi kræver, at de serbiske og internationale medier informerer offentligheden på en professionel måde og ikke ansporer til mediekrig, ophidser til interetnisk had, skaber en irrationel offentlig opinion og hylder magt som menneskesindets ultimative resultat. Vi kan ikke alene gennemføre disse krav. Vi regner med, at I støtter vores krav, og at I i jeres initiativer og aktioner hjælper med at gennemføre dem.«

Det er underskrevet af Sammenslutningen af Borgere for Demokrati, Social Retfærdighed og Støtte til Fagforeningerne, Beogradcirklen, Center for Demokrati og Frie Valg, Center for Overgang til Demokrati, Borgerinitiativer, Den Europæiske Bevægelse i Serbien, Forum for Etniske Relationer og Fonden for Fred og Krisestyring, Gruppe 484, Helsinki Komiteen for Menneskerettigheder i Serbien, Studenterunionen i Serbien, Unionen for Sandheden om Antifascistisk Modstand, Fællesafdelingen for Fagforeningen Nezavisnost (Uafhængighed), Kvinder i Sort, Jugoslaviske Advokater for Menneskerettigheder og EKO Center.

Det er den linje, som vil skabe fremgang. De fire yderligere fly vil kun gøre situationen værre.

Tom Behnke (FP):

Jeg vil gerne indledningsvis på vegne af Fremskridtspartiet takke regeringen for, at regeringen forelægger alle de spørgsmål, der drejer sig om Kosovokrisen, for Folketinget og beder om Folketingets tilslutning til regeringens initiativer. Omvendt kan jeg så på vegne af Fremskridtspartiet tilkendegive, at vi er indstillet på en hurtig behandling af forslagene her. Det er forslag, der skal behandles hurtigt.

Tilbage i oktober måned, da man behandlede det første forslag om at sende fly til Italien med henblik på at hjælpe NATO i forbindelse med den væbnede konflikt i Kosovo, var Fremskridtspartiet af den opfattelse, at det skulle vi lade være med. Vi var ikke indstillet på at sende danske soldater ned at deltage i denne væbnede konflikt.

Siden har situationen jo ændret sig, og derfor er det en ny situation, vi står i i dag, og det er en ny situation, vi skal træffe beslutning på grundlag af. Der er ingen tvivl om, at når først man er gået i gang, når først man har involveret sig i den væbnede konflikt, så er vi nødt til at se i øjnene, at det er situationen nu, og det er den, vi er nødt til at forholde os til.

Der er heller ingen tvivl om, at vi i Fremskridtspartiet har den opfattelse, at det ikke er hensigtsmæssigt, hvis politikerne i de forskellige NATO-lande træffer beslutninger, der bevirker, at NATO – om jeg så må sige – skal kæmpe med den ene arm bundet på ryggen, bundet af politiske beslutninger.

Nu er man i gang, og derfor er det nødvendigt, at NATO får muligheden for at løse den konflikt, der er, og at NATO gør det ud fra de forudsætninger, NATO har. Derfor er der ingen tvivl om, at når regeringen fremsætter forslag her i Folketinget og bl.a. beder om Fremskridtspartiets støtte til, at der bliver sendt yderligere 4 F-16 fly af sted, så vil vi i Fremskridtspartiet støtte regeringens forslag. Vi er i gang, og vi er nødt til at løbe linen ud.

Det, der også er væsentligt, og som andre ordførere har understreget, og som jeg også på vegne af Fremskridtspartiet vil understrege, er, at forudsætningen for, at vi kan deltage i det her, forudsætningen for, at vi eventuelt også kan deltage fremover – forhåbentlig kommer der ikke flere anmodninger, men meget taler jo for, at det formentlig ikke er sidste gang, vi skal af sted – er, at Danmark også i fremtiden har et godt og et stærkt forsvar. Det er hele forudsætningen for, at vi kan deltage i disse aktioner.

Derfor er det væsentligt, at regeringen også på baggrund af denne tragiske situation på Balkan endnu en gang overvejer, om regeringens udspil på forsvarsforligsområdet nu også er hensigtsmæssigt: at der bliver skåret så meget ned, som regeringen har lagt op til.

Vi er af den opfattelse i Fremskridtspartiet, at forudsætningen er, at vi har et godt og et stærkt dansk forsvar. Det er en forudsætning, og det vil vi selvfølgelig arbejde videre for. Men det aktuelle beslutningsforslag støtter Fremskridtspartiet.

(Kort bemærkning).

Svend Aage Jensby (V):

Jeg vil kun til hr. Tom Behnke sige, at det glæder mig overordentlig meget at opleve, at Fremskridtspartiet nu vil være med til at tage en loyal, forstandig holdning til dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik. Med den holdning, man har til forslaget her, demonstrerer man det. Det kunne man efterlyse hos andre.

Jann Sjursen (KRF):

Kristeligt Folkeparti har tidligere tilsluttet sig et regeringsforslag om, at det danske militær skulle stille bidrag til rådighed for NATO-indsatsen på det vestlige Balkan, og vi kan klart støtte det forslag, som regeringen nu har fremsat om at forstærke det danske bidrag ved indsættelse af yderligere 4 F 16-fly med personale i forbindelse med NATO-indsatsen på det vestlige Balkan.

Vi synes, det er rigtigt, at presset mod Milosevic opretholdes, og at også de bombardementer, der nu er i gang, forstærkes med henblik på at tilvejebringe et grundlag, der kan bringe Milosevic til forhandlingsbordet igen og få ham til at acceptere de betingelser, som det internationale samfund har opstillet. Hertil mener vi et forstærket pres er nødvendigt. Derfor også tilslutning fra Kristeligt Folkepartis side til regeringens forslag, som vi behandler i dag.

Jeg vil også godt endnu en gang give udtryk for, at vi fra Kristeligt Folkepartis side mener, at presset fra NATO's side yderligere bør forstærkes ved, at man allerede nu forbereder indsættelse af landtropper også i Kosovo, for disse forberedelser tager lang tid, og vi mener, at man bør være klar, senest når en fredsaftale skal implementeres, til at indsætte sådanne tropper. Derfor mener vi sådan set ikke, der er noget at vente på, for så vidt angår det spørgsmål. Det vil i sig selv også kunne forstærke

presset på Milosevic, hvis han ser, at sådanne tropper også vil kunne bruges i anden sammenhæng.

Jeg vil godt benytte anledningen til at opfordre regeringen til at gøre sig tilsvarende overvejelser.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg vil gerne takke for den brede tilslutning til forslaget og sige, at heller ikke jeg ønsker at genoptage den 5-6 timer lange debat fra i fredags.

Der er dog én bemærkning, jeg gerne vil gøre, og hr. Melchior var inde på det samme. Siden i fredags har vi fået et overbevisende udtryk for danskernes helhjertede opslutning bag den humanitære indsats for kosovoalbanerne, og det vil jeg også gerne på regeringens vegne kvittere for.

Hr. Jensby spurgte, om der i øjeblikket var planer om yderligere danske bidrag. Det er der ikke. SHAPE har rettet henvendelse til NATO-landene om bidrag på det maritime område, bl.a. rettet henvendelse til Danmark om at stille en ubåd til rådighed, men regeringen har, som jeg sagde det, ikke aktuelle planer om yderligere danske bidrag.

Det kan ikke udelukkes i det videre forløb. Regeringen vil da i givet fald og på linje med, hvad vi plejer i disse situationer, forelægge sagen for Folketinget. I øvrigt må jeg sige om dette spørgsmål, at jeg synes, det egner sig glimrende til, at man under udvalgets arbejde diskuterer denne side af sagen.

Jeg er nødt til at gøre en bemærkning til hr. Skaarup. Han tillod sig at sige noget i retning af følgende: Vesten har været rimelig aggressiv, ligesom Milosevic også har været det. Jeg må sige, at det at anbringe NATO's indsats på linje med Milosevics er en udsøgt uanstændighed.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil bare bede udenrigsministeren bekræfte, at der ikke er nogen som helst grund til at antage, at folk, som er imod bombardementerne ud fra de argumenter, som SF og Enhedslisten har angivet, har givet én krone mindre til de humanitære indsamlinger til kosovoalbanerne end alle andre.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Som svar til udenrigsministeren kan jeg sige, at jeg har ikke sammenlignet den indsats, der var fra Milosevics side, den grimme indsats, han har stået for, og de udrensninger, han har stået for, med det, NATO har gjort. Jeg har bare sagt i al stilfærdighed, at vi ikke i det lange løb kan løse den her konflikt med indsættelse af militære midler og landstyrker. For os er der ikke nogen som helst tvivl om, at det er Milosevic, der har startet alt det her. Det er ham, der har stået for udrensningerne, og det er ham, der har drevet folk på flugt. Men vi har også sagt, at vi ikke mener, at det, at NATO er gået ind, har hjulpet på situationen. Tværtimod er der siden sket det, at serberne har udrenset langt flere mennesker i den periode.

Så synes jeg ikke rigtig, at udenrigsministeren svarede på spørgsmålet, om der er planer om at sende flere styrker af sted, om der er andre værn, som skal sende styrker af sted, om det er noget, der er på bedding i øjeblikket, og det vil jeg godt bede udenrigsministeren om at svare på. Jeg synes heller ikke, udenrigsministeren forholder sig til det, den britiske general Sir Michael Rose sagde til B.T. og Sunday Times i søndags, og jeg synes, det vil være rimeligt, at ministeren svarer på det.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Når hr. Skaarup er i stand til at oplyse, med hvilke midler situationen ikke kan klares, må jeg gå ud fra, at han har gjort sig tanker om, hvilke midler der da skal til. Hvorfor skal det forblive en hemmelighed for Folketinget og for offentligheden, hvis hr. Skaarup sidder med løsningen?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, denne her debat hidtil har tydet på, at der var en stilltende aftale mellem mange af de partier, der har stået bag indsatsen i Jugoslavien, om, at man ikke skulle tage ordet ret mange gange her. Man skulle ikke debattere ret meget, selv om Danmark jo er i krig. Men det bryder hr. Arne Melchior så, og det synes jeg egentlig er udmærket, for det giver mig anledning til at sige, at det er vigtigt, at vi også her i Folketinget diskuterer det her seriøst. Det gjorde vi heldigvis også i fredags, men jeg synes også, vi skal gøre det i dag.

Mit svar til hr. Arne Melchior er, at den vedtagelse, som Folketinget vedtog i dag med et stort flertal, sådan set for os at se anviser de løsningsmuligheder, der er. For os at se er løsningen, at FN's resolution 1199 overholdes, og at FN's generalsekretær, Kofi Annan, går ind og gør en fredsbevarende indsats for at følge op på den resolution. Vi mener også, det er vigtigt, at vi undgår, at Rusland aktiveres på serbernes side, og det kan vi godt frygte, hvis ikke man fastholder Rusland som en vigtig partner, sådan som det også står i vedtagelsen. Endelig synes vi, det er vigtigt, at flygtningesituationen løses i nærområdet, og det siger vedtagelsen jo også noget om.

Det er sådan set vores forslag til, hvad der skal ske.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg vil sige til hr. Søren Søndergaard, at jeg har ikke antydnet det, hr. Søren Søndergaard sagde, og jeg kunne ikke drømme om at gøre det.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 129:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af hospitalsskibet »Jutlandia II«.

Af Tom Behnke (FP) m.fl.
(Fremsat 16/4 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for udviklingsbistand (Poul Nielson):

Inden jeg direkte skal kommentere det forslag til folketingsbeslutning, der ligger foran os, vil jeg gerne komme med nogle bemærkninger om den humanitære situation på Balkan.

Det, vi nu er vidner til på Balkan, er den største humanitære katastrofe i Europa siden Anden Verdenskrig. Omkring én million flygtninge og internt fordrevne befinder sig i nær-områderne eller ude i Europa. Det er et svimlende stort tal. I såvel tv som aviser har vi set den elendige forfatning, der præger de flygtninge, der kommer over grænsen til Albanien og Makedonien. Flere kan endda komme til, for ingen kender skæbnen for de 600.000-700.000 mennesker, måske flere, som stadig befinder sig i Kosovo. Der er grund til at nære den dybeste bekymring for disse menneskers skæbne.

Der er fra dansk side fra begyndelsen af krisen reageret hurtigt, effektivt og generøst. Fra regeringens side tog vi straks sagen op, da vi kunne se, at omfanget af flygtningeproblemerne nødvendiggjorde et aktstykke, og jeg noterede mig med glæde, at et enigt Finansudvalg allerede 2 dage efter påske ved en hastebehandling godkendte regeringens forslag om at afsætte 180 mio. kr. Vi var dermed oppe på at have ydet 204 mio. kr., og udmøntningen af aktstykket er nu i fuld gang.

Jeg vil også gerne fremhæve, at den danske befolkning har vist et enestående engagement og en offervilje, som vi fra regeringens side hilser med meget stor tilfredshed. De flotte indsamlingsresultater, der er opnået de sidste uger, og som kulminerede under indsamlingen søndag aften, er et stærkt udtryk for befolkningens engagement og solidaritet.

Udfordringen er nu først og fremmest at sikre, at vi støtter det, der er mest behov for her og nu, og at vi sikrer, at bistandspengene når flest mulige og imødekommer deres væsentligste behov.

Vurderingen af de mest påtrængende behov foretages af de internationale og nationale nødhjælpsorganisationer. Det er dem, der arbejder med at bringe hjælp frem, og dem, der dagligt færdes blandt flygtningene. Ingen kan vurdere behovene bedre end disse organisationer, og ingen af disse organisationer har indtil nu fremsat anmodning om et hospitalsskib eller et felt-hospital. Tværtimod har de understreget, at de